

Posudek na diplomovou práci

SOCIÁLNÍ KLIMA ŠKOLNÍ TŘÍDY A ŠKOLNÍ ÚSPĚŠNOST ŽÁKA,

kteřou předkládá Eliška Stárková

Sociální klima školní třídy či školy jsou v současné době velmi frekventované pojmy, které jsou sledovány a zkoumány z různých úhlů pohledu, ale zároveň můžeme říci, že zůstávají aktuální pro psychologický výzkum i praktické aplikace v měnících se edukačních podmínkách současné školy. Ačkoli je sociální klima školní třídy častým předmětem zkoumání, v kombinaci se školní úspěšností žáka se stává konceptem zajímavým a poněkud složitějším pro relevantní výzkum.

Diplomová práce je zřetelně teoreticko empirického charakteru s jasně vymezeným prostorem ve školním edukačním prostředí. To je zřejmé v teoretické i empirické části práce. Ve shodě se zaměřením diplomové práce se teoretická část věnuje třem dobře zvoleným oblastem – školní třídě jako malé sociální skupině, sociálnímu klimatu školní třídy a školní úspěšnosti žáka. Jednotlivé subkapitoly této části jsou zpracovány standardně, avšak chybí v nich více vlastních postřehů a komentářů autorky. Sledovaným aspektem školní úspěšnosti žáků je pro autorku vnímaná akademická účinnost – tedy subjektivní pohled žáka na vlastní školní úspěšnost. To lze považovat za zcela adekvátní, protože jinak je koncept školní úspěšnosti jako celek obtížněji uchopitelný. Zároveň lze konstatovat, že v těchto třech kapitolách si autorka vytvořila jednoduchý, ale vcelku přiměřený poznatkový základ pro realizování vlastního výzkumu.

Empirická část je nepochybně těžištěm předložené práce. Obsahuje všechny náležitosti v metodologické části i při prezentaci výsledků výzkumného šetření. Autorka pro svůj výzkum dobře zvolila kvantitativní výzkumný design. Cíle výzkumu i jeho hypotézy tvoří promyšlenou a ucelenou kostru výzkumu a odvíjejí se od základního zaměření diplomového projektu. Výzkumný soubor respondentů je tvořen 309 žáky 7. a 9. ročníků pěti základních škol v Praze (celkem 17 školních tříd). Kromě žáků bylo dotazováno i 17 učitelů (třídní učitelé). Obě sledované skupiny dotazovaných jsou adekvátně popsány. Výzkumné metody tvoří Braunův Dotazník B-3 (u nás standardně využívaný pro sledování sociálního klimatu školní třídy), dotazník „Jak se učím“ (MALS, na katedře psychologie nově přeložený dotazník, který se začíná využívat) a dotazník pro třídního učitele. Všechny autorka dobře a jasně popsala, stejně jako postup práce s nimi, sběr dat a způsob jejich zpracování (včetně statistického).

Výsledky výzkumu jsou prezentovány systematicky, strukturovaně a přinášejí celou řadu zajímavých zjištění. Nejprve jsou prezentovány popisné výsledky získané v dotaznících pro žáky, potom jsou postupně předkládány výsledky související s vytčenými hypotézami. Autorka pečlivě komentuje tyto výsledky, ale poněkud postrádám jejich výraznější psychologickou analýzu. Domnívám se, že by čtenář také jistě ocenil do jedné subkapitoly soustředěné shrnutí základních výsledků výzkumu a jistě pak obsáhlejší diskuzi nad nimi, kterou si výsledky výzkumu mimo jakoukoli pochybnost zasloužily. Závěr je velmi stručný, ale obsahuje vše, co se do závěrů diplomových projektů očekává.

V celé diplomové práci se autorka vyjadřuje stručně a hutně, což činí v některých částech práce trochu problém – např. výsledky výzkumu přinesly zajímavá zjištění, nové poznatky, kterým je však v diskuzi věnováno poněkud méně prostoru. Škoda, že nejsou více rozvinuty (např. zjištění, že na vnímanou akademickou účinnost žáka výrazněji působí hodnocení učitele než sociální klima školní třídy). Očekávám, že se tak stane v diskuzi při obhajobě této práce.

Závěr:

Eliška Stárková předložila práci, která splňuje požadavky na diplomové práce kladené. Doporučuji proto, aby se práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie UK FF v Praze. Zároveň navrhuji diplomovou práci E. Stárkové ohodnotit známkou velmi dobře.

Praha 15. 1. 2012

Doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.